

Seat No. : _____

OB-126

October-2018

B.Ed., Sem.- IV

**PE-5 : Gender, School & Society
(Old)**

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 35

- સૂચના :** (1) બધાજ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે, વિકલ્પો આંતરીક છે.
(2) જમણી બાજુના આંકડા પ્રશ્નના કુલ ગુણ દર્શાવે છે.

1. (અ) નીચેના ત્રણમાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો. 8
- (1) માતૃપ્રધાન અને પિતૃપ્રધાન ભારતીય પરંપરા વિશે નોંધ લખો.
(2) ભારતીય સમાજમાં સ્ત્રીની ઐતિહાસિક ભૂમિકા ચર્ચો.
(3) ભારતીય સમાજની સ્ત્રીઓની સમસ્યાઓ વર્ણવો.
- (બ) નીચેનામાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો. 6
- (1) શાળાકક્ષાએ વિદ્યાર્થીઓ જાતિગત સમાનતા અનુભવે તે માટે કયા કાર્યક્રમો યોજી શકાય ?
(2) ટેલિવિઝન કાર્યક્રમ, જાહેરાત અને ફિલ્મો દ્વારા કરવામાં આવતા સ્ત્રીઓના પાત્રાલેખનને વર્ણવો.
2. (અ) નીચેના ત્રણમાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો. 8
- (1) ભારતમાં સ્ત્રીઓ માટેની વ્યવસાયિક યોજનાઓ જણાવો.
(2) દહેજ પ્રથા એટલે શું ? તેની સમાજ અને સ્ત્રીઓ પરની અસરો જણાવો.
(3) શાળા કક્ષાએ સ્ત્રીઓના ઉત્કર્ષ માટે કયા પ્રકારના કાર્યક્રમો હાથ ધરી શકાય ?
- (બ) નીચેનામાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો : 6
- (1) સ્ત્રી અનામતનો ઇતિહાસ અને તેની જોગવાઈઓ જણાવો.
(2) ભારતીય સ્ત્રીઓની માટેની બંધારણીય જોગવાઈઓ જણાવો.

3. નીચેના પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો.

7

- (1) જાતીય સતામણી એટલે શું ?
 - (2) છોકરીઓના શાળા પ્રવેશ માટેના અવરોધો જણાવો.
 - (3) પાઠ્યક્રમમાં જાતીય સમાનતા માટેના એકમોના નામ આપો.
 - (4) કાર્ય સ્થળે જાતિગત ભેદભાવો કઈ રીતે દૂર કરવા જોઈએ ?
 - (5) શાળામાં જાતિગત પૂર્વગ્રહ દૂર કરવામાં પાઠ્યપુસ્તકનો ફાળો જણાવો.
 - (6) બાળ લગ્નની બે સામાજિક અસરો જણાવો.
 - (7) સ્ત્રીઓની સુરક્ષા માટેની હેલ્પલાઈન નંબર જણાવો.
-

Seat No. : _____

OB-126

October-2018

B.Ed., Sem.- IV

**PE-5 : Gender, School & Society
(Old)**

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 35

- Instructions :** (1) **All** the questions are compulsory, options are internal.
(2) Figure to the right indicates total marks of the question.

1. (A) Answer any **two** of the following questions : **8**
- (1) Write a note on Indian Tradition of Maitrichya and Paitrichya.
 - (2) Describe the historical perspective of women in Indian society.
 - (3) State the issues related to women in Indian society.
- (B) Answer any **one** of the following questions : **6**
- (1) Which type of educational programme should be arrange at school level for gender equality ?
 - (2) Describe the Portrayal of Indian women drawn by advertisement, television shows and films.
2. (A) Answer any **two** of the following questions : **8**
- (1) State the vocational schemes for women in India.
 - (2) What is dowry ? State its effect on society and women.
 - (3) Which type of co-curricular activities should be arranged at school level for women empowerment ?
- (B) Answer any **one** of the following questions : **6**
- (1) State the brief history of women reservation bill and its provisions.
 - (2) Explain the constitutional provisions for Indian women.

3. Answer the following questions :

7

- (1) What is sexual harassment ?
 - (2) Give the hurdles of girls child school enrollment.
 - (3) Give the topic covered in text book for gender equality.
 - (4) How can we remove gender difference at work place ?
 - (5) State the role of text book to remove gender bias in school.
 - (6) State any two social effects of child marriage.
 - (7) Mention the Helpline number working for women safety.
-

OB-126

October-2018

B.Ed., Sem.- IV

**PE-6 : Creating Inclusive School
(Old) (Repeater)**

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 35

- સૂચના :**
- (1) બધા પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.
 - (2) વિકલ્પો આંતરિક છે.
 - (3) જમણી બાજુના અંક પ્રશ્નોના કુલ ગુણ સૂચવે છે.

1. (અ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના જવાબ આપો. 8
 - (1) ડિસ્લેક્સિયાનો અર્થ સમજાવી ડિસ્લેક્સિયા ગ્રસ્ત બાળકોના શિક્ષણમાં શાળાની ભૂમિકા સમજાવો.
 - (2) વિશિષ્ટ અને સંકલિત શિક્ષણ વચ્ચેના તફાવતના ચાર મુદ્દાઓ લખો.
 - (3) સમાવેશશાળાને અસરકારક બનાવવામાં વાલી અને સમાજની ભૂમિકા સમજાવો.

(બ) નીચેનામાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો જવાબ આપો. 6

 - (1) એકાત્મ માનવવાદની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરીને, તેના વિકાસમાં શાળાની ભૂમિકા સમજાવો.
 - (2) સંકલિત શિક્ષણની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરી, તેનાં ત્રણ ફાયદા અને ત્રણ મર્યાદાઓ જણાવો.
2. (અ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના જવાબ આપો. 8
 - (1) વંચિત બાળકોનાં શિક્ષણના સંદર્ભમાં પ્રથમનો ફાળો સમજાવો.
 - (2) અક્ષમતા ધરાવતાં બાળકોના પરામર્શન માટે મા-બાપની મુલાકાતનું મહત્ત્વ સમજાવો.
 - (3) સર્વશિક્ષા અભિયાનના ગમે તે છ હેતુઓ જણાવો.

(બ) નીચેનામાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો જવાબ આપો. 6

 - (1) ‘અક્ષમતા ધરાવતી વ્યક્તિઓના અધિકાર પર આંતરરાષ્ટ્રીય કરાર પત્ર’ શું છે ? સમજાવો. તેની કલમ નંબર-4 સમજાવો.
 - (2) અક્ષમતા ધરાવતાં અધ્યેતાઓના અધ્યયનમાં શાળાની ભૂમિકા ચર્ચો.

3. નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (બધા ફરજિયાત છે.)

7

- (1) અધ્યયનની અક્ષમતાની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરો.
 - (2) સ્વલીનતા ધરાવનારા બાળકોના બે કારણો જણાવો.
 - (3) સમાવેશક શિક્ષણમાં બૂથ (Booth) નો ફાળો જણાવો.
 - (4) MHRD નું પૂરું નામ લખો.
 - (5) અક્ષમતા ધરાવતા બાળકોના શિક્ષણ અંગે NCF 2005 માં કરવામાં આવેલી ગમે તે બે ભલામણો જણાવો.
 - (6) મુંબઈની ઝૂપડપટ્ટીમાં રહેતા અને શિક્ષણથી વંચિત બાળકોને શિક્ષણ આપવા માટે કઈ સંસ્થાએ ક્યારથી શરૂઆત કરી છે ?
 - (7) કયા વર્ષે અને કઈ સંસ્થાએ 'શિક્ષણમાં સમાવેશન પર નીતિ વિષયક માર્ગદર્શિકા'નું પ્રકાશન કર્યું હતું ?
-

Seat No. : _____

OB-126

October-2018

B.Ed., Sem.- IV

**PE-6 : Creating Inclusive School
(Old) (Repeater)**

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 35

- Instructions :**
- (1) All the questions are compulsory
 - (2) Options are internal.
 - (3) Marks to the right indicates total marks of the questions.

1. (A) Answer any **two** of the following questions : **8**
 - (1) Explaining the meaning of Dyslexia. Explain the role of the school in education the children having dyslexia.
 - (2) Write four points of differences between special education and Integrated education.
 - (3) Explain the role of parents and society in making inclusive school effective.

(B) Answer any **one** of the following questions : **6**

 - (1) Clarify the concept of Integral Humanism and give role of school in development of it.
 - (2) Explain the concept of integrated education and give its three merits and three demerits.
2. (A) Answer any **two** of the following questions : **8**
 - (1) Explain contribution of 'Pratham' in education of deprived children.
 - (2) State the importance of parent's visit in counselling of the students having disability.
 - (3) State objectives of Sarvashiksha Abhiyan. (State any six objectives.)

(B) Answer any **one** of the following question : **6**

 - (1) What is 'International Convention on Rights of persons with Disabilities' ? Explain & state its article no. 4.
 - (2) Discuss the role of school in learning of disabled students.

3. Answer in short : (**All** are compulsory)

7

- (1) Clarify the concept of learning disability.
 - (2) Give two reasons for children with autism.
 - (3) State the contribution of Booth in inclusive education.
 - (4) Write the full name of MHRD.
 - (5) State any two recommendations of NCF 2005 regarding education of the students with disability.
 - (6) Which organisation has started when to teach educational deprived children in Mumbai's slums ?
 - (7) In which year and by which Institution the 'Policy Guidelines on Inclusion in Education' was published ?
-